

การจัดการและการดำเนินงานของธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า

ธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเป็นธุรกิจที่มีส่วนสำคัญในการค้าระหว่างประเทศ ด้านการตรวจสอบคุณภาพสินค้า โดยเฉพาะพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าฯ ออก พ.ศ. 2503 กำหนดให้ผู้ทำการค้าขาออกซึ่งสินค้ามาตรฐานจัดให้มีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าก่อนทำการส่งออก โดยมีผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเป็นส่วนสำคัญในการตรวจสอบคุณภาพสินค้า

นอกเหนือจากธุรกิจด้านการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าสำหรับสินค้ามาตรฐานแล้ว ผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินดียังมีการรับตรวจสอบคุณภาพ ปริมาณ น้ำหนัก และธุรกิจอื่น ๆ อีกด้วย เช่นการรับตรวจสอบคุณภาพสินค้าขาออก ข้าว น้ำตาล สัตว์ประคกระป๋อง ถั่วต่าง ๆ การรับจ้างรมยาฆ่าแมลงสำหรับสินค้าเกษตรบางชนิด เป็นต้น

ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าขาออก

ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก พ.ศ. 2503 มีธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าขาออก และมีหน้าที่สำคัญที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว ดังต่อไปนี้

1. ผู้ทำการค้าขาออกซึ่งสินค้ามาตรฐาน มีหน้าที่สำคัญที่ต้องปฏิบัติดังนี้
 - ก. การจดทะเบียนเป็นผู้ทำการค้าขาออกซึ่งสินค้ามาตรฐาน ผู้ที่จะส่งสินค้าที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ประกาศเป็นสินค้ามาตรฐานแล้วออกทางด่านศุลกากรที่รัฐมนตรีกำหนดให้แสดงใบรับรองมาตรฐานสินค้า ต้องจดทะเบียนเป็นผู้ทำการค้าขาออกซึ่งสินค้ามาตรฐานต่อสำนักงานมาตรฐานสินค้า

คุณสมบัติของผู้จดทะเบียนเป็นผู้ทำการค้าขายออกซึ่งสินค้ามาตรฐานมีดังนี้¹

1. ในกรณีที่ เป็นนิติบุคคลต้องมีวัตถุประสงค์ระบุไว้โดยชัดแจ้งว่าทำการค้าขายออก ถ้าเป็นบุคคลธรรมดาต้อง เป็นผู้มีอาชีพทำการค้าขายออก
2. เป็นสมาชิกของสมาคมการค้าที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการส่งเสริมการค้าสินค้ามาตรฐานชนิดที่จดทะเบียนเป็นผู้ทำการค้าขายออก ในกรณีที่ไม่มีสมาคมการค้า กังกล่าวต้อง เป็นสมาชิกของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรือเป็นผู้ที่สมาคมการค้าหรือสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ไม่ยอมรับเป็นสมาชิกหรือ คัดชื่อออกจากการเป็นสมาชิก โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ซึ่งได้ทำหนังสือร้องเรียนต่อรัฐมนตรี และรัฐมนตรีสั่งให้รับจดทะเบียนเป็นผู้ทำการค้าขายออกซึ่งสินค้ามาตรฐาน จุดประสงค์ที่ของการให้ผู้ทำการค้าขายออกซึ่งสินค้ามาตรฐานเป็นสมาชิกสมาคมการค้า เพื่อสร้างพลังต่อรองกับผู้ซื้อต่างประเทศ สะดวกแก่ทางราชการในการติดต่อกับสมาชิกของสมาคมการค้า ปัจจุบันผู้ทำการค้าขายออกซึ่งสินค้ามาตรฐานต้อง เป็นสมาชิกของสมาคมการค้าต่าง ๆ ดังนี้²

ผู้ทำการค้าขายออกสินค้า ปอฝอก และปุ๋ยนุ่น เป็นสมาชิกสมาคมปอไทย

ผู้ทำการค้าขายออกสินค้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง เป็นสมาชิกสมาคมการค้ามันสำปะหลังไทย

ผู้ทำการค้าขายออกสินค้าเครื่องเงินไทย เป็นสมาชิกสมาคมการค้าเครื่องถมและเครื่องเงินไทย

ผู้ทำการค้าขายออกสินค้าผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ผ้าไหม เป็นสมาชิกสมาคมไหมไทย

¹กระทรวงพาณิชย์, กฎกระทรวงฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขายออก พ.ศ. 2503 ว่าด้วยผู้ทำการค้าขายออกซึ่งสินค้ามาตรฐาน, ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 78 ตอนที่ 21 ลงวันที่ 7 มีนาคม 2504

²สำรวจข้อมูลจากสำนักงานมาตรฐานสินค้า, กระทรวงพาณิชย์, พฤศจิกายน

3. มีเงินทุนที่ชำระแล้ว หรือที่นำมาใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจการที่จะทะเบียนไว้ ณ หอทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท หรือสำนักงานทะเบียนพาณิชย์แล้วแต่กรณี ดังนี้

ก. สำหรับทำการค้าขาย ไม่ต่ำกว่าหนึ่งล้านบาท

ข. สำหรับทำการค้าสินค้าอื่น ไม่ต่ำกว่าสองแสนบาท

4. มีสำนักงานที่แน่นอนและเหมาะสมสำหรับใช้เป็นสำนักงานทำการค้าขายออก

5. มีพนักงานและอุปกรณ์ที่จำเป็นแก่การค้าเป็นธุรกิจประจำสำนักงาน

6. ไม่เคยกระทำการใด ๆ ที่เป็นผลเสียหายแก่การค้าขายออก

7. ไม่เป็นผู้ถูกสั่งพักใช้ใบทะเบียนเป็นผู้ทำการค้าขายออกซึ่งสินค้ามาตรฐานมาแล้วรวมกันตั้งแต่สามครั้งขึ้นไป

8. ไม่เป็นผู้ถูกสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนเป็นผู้ทำการค้าขายออกซึ่งสินค้ามาตรฐาน

เมื่อสำนักงานมาตรฐานสินค้าได้รับคำร้องขอจดทะเบียนเป็นผู้ทำการค้าขายออกซึ่งสินค้ามาตรฐานแล้วจะออกใบทะเบียนเป็นผู้ทำการค้าขายออกซึ่งสินค้ามาตรฐาน ใบทะเบียนมีอายุถึง 31 ธันวาคม ของปีที่ได้รับจดทะเบียนและต่ออายุครั้งละหนึ่งปี การยื่นคำร้องขอจดทะเบียน การต่ออายุใบทะเบียน ผู้ทำการค้าขายออกต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้

ข. การจกให้มีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า เมื่อผู้ทำการค้าขายออกซึ่งสินค้ามาตรฐานจะส่งสินค้าไปจำหน่ายต่างประเทศทางด่านศุลกากรที่กำหนดให้แสดงใบรับรองมาตรฐานสินค้าจะต้องจกให้มีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า และขอใบรับรองมาตรฐานสินค้าจากสำนักงานมาตรฐานสินค้าหรือผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์แต่งตั้งให้เป็นผู้ออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าซึ่งได้แก่สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เว้นแต่จะส่งไปหรือนำออกไปต่างประเทศโดยมิใช่การค้าหรือเพื่อตัวอย่าง ทั้งนี้มีปริมาณไม่เกินที่รัฐมนตรีกำหนดไว้

ค. การเลิกกิจการการค้าขายออกซึ่งสินค้ามาตรฐานทั้งหมดหรือเฉพาะสินค้ามาตรฐานบางประเภทหรือบางชนิด การย้ายสำนักงาน เปลี่ยนแปลงผู้จัดการหรือ

การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่ผิดจากที่จะทะเบียนไว้ ผู้ทำการค้าขาออกต้องแจ้งต่อสำนักงาน
มาตรฐานสินค้าภายในกำหนดสามสิบวัน และผู้ทำการค้าขาออกต้องส่งรายงานเกี่ยวกับ
การส่งสินค้ามาตรฐานออกนอกราชอาณาจักรให้แก่สำนักงานมาตรฐานสินค้าภายในสิบห้า
วัน นับแต่วันส่งสินค้ามาตรฐานไปต่างประเทศ

2. ผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ผู้ที่จะประกอบธุรกิจตรวจสอบ
มาตรฐานสินค้ามีได้สองกรณีคือ

2.1 นิติบุคคลซึ่งเป็นส่วนราชการ หรือองค์การของรัฐบาล หรือหน่วย
งานของรัฐซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มอบหมายให้เป็นผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบ
มาตรฐานสินค้าเฉพาะประเภทหรือชนิด (ปัจจุบันยังไม่มีส่วนราชการ องค์การ หรือหน่วย
งานของรัฐ ได้รับมอบหมาย)

2.2 ผู้ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า

หน้าที่สำคัญของผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้ามีดังนี้

ก. การจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า โดยการ
ยื่นคำร้อง ขอจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าต่อสำนักงานมาตรฐาน
สินค้า

คุณสมบัติในการขอจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้ามี
ดังนี้¹

1. เป็นสมาชิกของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรือผู้ที่สภาหอการค้าแห่ง
ประเทศไทยไม่ยอมรับเป็นสมาชิก หรือค้ำชื่อออกโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรซึ่งผู้นั้นได้ทำ

¹กระทรวงพาณิชย์, กฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2504) ออกตามความใน
พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก พ.ศ. 2500 ว่าด้วยผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐาน
สินค้า, ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 78 ตอนที่ 21 ลงวันที่ 7 มีนาคม

หนังสือร้องเรียนต่อรัฐมนตรี และรัฐมนตรีสั่งอนุญาตให้เป็นผู้ขอรับอนุญาตได้

2. มีเงินทุนที่ชำระแล้วตามที่จดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท หรือในกรณีที่เป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่จดทะเบียนพาณิชย์ มีเงินซึ่งนำมาใช้ประกอบพาณิชย์กิจเป็นประจำแล้วแต่กรณี ดังนี้
 - ก. ไม่ต่ำกว่าสองล้านบาท สำหรับการประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าข้าว ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ข้าวโพก หรือปลู๊อก
 - ข. ไม่ต่ำกว่าหนึ่งล้านบาท สำหรับการประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าอื่น
3. มีสำนักงานที่แน่นอนและเหมาะสมสำหรับใช้เป็นสำนักงานประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า
4. มีห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ เป็นสัดส่วนตามประเภทหรือชนิดของสินค้าซึ่งต้องตรวจสอบทางวิทยาศาสตร์ และมีมาตรการที่สามารถป้องกันอันตรายจากสารเคมีที่อาจเกิดแก่บุคคลหรือทรัพย์สินได้
5. มีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นแก่การประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าของสินค้ามาตรฐานที่ขอรับอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบ
6. มีผู้ตรวจสอบสินค้าทางวิชาการที่ทงอาศัยหลักวิชา เครื่องมือและอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ ประเภทรับเงินเดือนประจำและอยู่ประจำรับผิดชอบการวิเคราะห์ตัวอย่างสินค้ามาตรฐานตลอดเวลาที่มีการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 1 คน ซึ่งต้องไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาตให้เป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า
7. มีผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าประเภท ข. รับเงินเดือนประจำสำหรับตรวจสอบมาตรฐานสินค้าแต่ละชนิดที่ขอรับอนุญาตเป็นผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าชนิดละไม่น้อยกว่า 6 คน ซึ่งต้องไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาตให้เป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า
8. มีพนักงานประเภทรับเงินเดือนประจำ นอกจากผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า

ประเภท ก. และ ข. ทำงานอยู่ที่สำนักงานในเวลาทำงานปกติเป็นประจำไม่น้อยกว่า 3 คน

9. ไม่เคยเป็นผู้ที่ถูกพักใช้ใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้ามาแล้วตั้งแต่สามครั้งขึ้นไป

10. ไม่เคยเป็นผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า

ข. การตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าต้องจึกรายงานประจำเดือน เกี่ยวกับการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ยื่นต่อสำนักงานมาตรฐานสินค้าภายในวันที่สิบห้าของ เดือนถัดไป ถ้าไม่มีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าชนิดใดในเดือนนั้น ต้องยื่นรายงานแสดงว่ามีได้มีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าชนิดนั้นต่อสำนักงานมาตรฐานสินค้าภายในวันที่สิบห้าของ เดือนถัดไป เช่นกัน

ผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า เมื่อได้ตัวอย่างสินค้าจากผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าซึ่งเป็นพนักงานของตนในการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าแล้ว ต้องแบ่งตัวอย่างสินค้าออกเป็นสามส่วนแล้วส่งมอบให้สำนักงานมาตรฐานสินค้าสองส่วนภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันชักตัวอย่าง และรักษาไว้เอง ส่วนหนึ่งมีกำหนดไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน แต่ถ้ามีการพิจารณาวินิจฉัยข้อโต้แย้งหรือข้อพิพาทเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้า ให้รักษตัวอย่างนั้นไว้จนกว่าการพิจารณาวินิจฉัยจะสิ้นสุด.

เมื่อสินค้ามาตรฐานไปถึงมือผู้รับซื้อในต่างประเทศ และผู้ซื้อในต่างประเทศไม่พอใจในมาตรฐานสินค้านั้น และผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าได้รับข้อโต้แย้งหรือปัญหาข้อพิพาทเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้า ผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าต้องแจ้งรายละเอียดข้อโต้แย้งหรือปัญหาข้อพิพาทต่อสำนักงานมาตรฐานสินค้า ภายในกำหนดสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

ค. การเลิกประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าทั้งหมด หรือเฉพาะสินค้ามาตรฐานบางประเภทหรือบางชนิด การย้ายสำนักงาน การเปลี่ยนผู้จัดการหรือกรรมการหรือการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ให้นำผิดไปจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาตหรือใบคำร้องขอ

อนุญาต ผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าต้องแจ้งให้สำนักงานมาตรฐานสินค้า
ทราบภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันเลิก ย้าย หรือเปลี่ยนแปลง

3. ผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า คือบุคคลเอกชนผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบมาตรฐาน
สินค้า บุคคลใดที่ประสงค์ประกอบอาชีพตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ต้องได้รับอนุญาต
จากสำนักงานมาตรฐานสินค้าให้เป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ซึ่งแบ่งออกเป็น 2
ประเภทคือ

1. ผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าประเภท ก.
2. ผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าประเภท ข.

สำหรับคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าทั้งสองประเภทได้กล่าวมาแล้ว
ในบทที่ 3

หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า

ก. การยื่นคำร้องขอรับอนุญาตเป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ผู้ประสงค์
เป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าต้องยื่นคำร้องขอรับอนุญาต เป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า
ต่อสำนักงานมาตรฐานสินค้า

คุณสมบัติของผู้ขอรับอนุญาต เป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้ามีดังนี้

1. มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
2. ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพ ไร้ความสามารถ หรือจิตซันเพื่อนไม่สม
ประกอบ
3. ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว
4. ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรม
5. ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้น
แต่ความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
6. ไม่เคยเป็นผู้เคยถูกลงโทษ เพราะประพฤติชั่วถึงกับต้องออกจากงาน

7. ไม่เป็นผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้เป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้ามาแล้วรวมกันทั้งสามครั้งขึ้นไป

8. ไม่เป็นผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้เป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า

เมื่อสำนักงานมาตรฐานสินค้าได้รับคำร้องขอจากผู้ยื่นคำร้องแล้ว จะทำการทดสอบความรู้ครั้งที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 ผู้ผ่านการทดสอบ สำนักงานมาตรฐานสินค้าจะออกใบอนุญาตให้เป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า

ข. การเลิกเป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าทั้งหมดหรือเฉพาะสินค้ามาตรฐานบางประเภทหรือบางชนิด การย้ายสำนักงาน ย้ายภูมิลำเนาหรือมีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ให้นึกไปจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าต้องแจ้งการเลิกย้ายหรือเปลี่ยนแปลงต่อสำนักงานมาตรฐานสินค้าภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันเลิกย้ายหรือเปลี่ยนแปลง

ค. ผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าต้องบันทึกผลการปฏิบัติงานตรวจสอบมาตรฐานสินค้าทุกครั้งที่มีการตรวจสอบตามแบบที่สำนักงานกำหนด แล้วจัดส่งบันทึกนั้นให้แก่สำนักงานมาตรฐานสินค้าภายในกำหนดเจ็ดวัน นับแต่วันที่ตรวจสอบเสร็จ

จำนวนและรายชื่อผู้ประกอบการธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานมาตรฐานสินค้า

ผู้ประกอบการธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าทั้งหมดจัดตั้งในรูปแบบบริษัท ในปัจจุบัน มีบริษัทผู้ประกอบการธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าซึ่งมีกิจกรรมดำเนินการรับตรวจสอบคุณภาพสินค้าทั่วประเทศทั้งหมด 9 แห่ง ดังนี้¹

1. บริษัท เอส.จี. เอส. ฟาร์อีสต์ จำกัด 4 ถนนเคโซ แขวงสุริวงค์ เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

¹จากการสำรวจเพียงสิ้นสุดเดือนมกราคม 2525

สินค้ามาตรฐานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตรวจสอบ ได้แก่ สินค้าปอ-ฟอก
ข้าวโพก ข้าวฟ่าง ปุยปุ่น และผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง

2. บริษัทรับตรวจสินค้าโพกทะเลจำกัด 12-14 ซอยเย็นอากาศ 3
ถนนเย็นอากาศ แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

สินค้ามาตรฐานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตรวจสอบ ได้แก่ ปอ-ฟอก ข้าวโพก
ข้าวฟ่าง ปุยปุ่น เมล็ดกะหล่ำและผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง

3. บริษัทตรวจสอบสินค้าสากล จำกัด 763 ทรอกไกร ถนนอนุวงศ์
แขวงจักรวรรดิ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

สินค้ามาตรฐานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตรวจสอบ ได้แก่ สินค้าปอ-ฟอก
ข้าวโพก ข้าวฟ่าง ปุยปุ่น และผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง

4. บริษัทไทยแลนค็อกอินเคอร์ เนชั่นแนลอินสเปกชั่น จำกัด 2 ทรอกพิบูล
ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

สินค้ามาตรฐานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตรวจสอบ ได้แก่ ข้าวโพก
ข้าวฟ่าง เกลือ และปุยปุ่น

5. บริษัทยูไนเท็ดเอเซียซัพพลาย จำกัด 103 ถนนพัฒนาพงศ์ แขวงสุริวงค์
เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

สินค้ามาตรฐานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตรวจสอบ ได้แก่ ปอ-ฟอก
ข้าวโพก และผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง

6. บริษัทออคเนย์ทราเวล จำกัด 611/2 ซอยประตู 1 ถนนราษฎร์อุทิศ 2
แขวงวัดพระยาไกร เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

สินค้ามาตรฐานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตรวจสอบ ได้แก่ ปุยปุ่น

7. บริษัทมารีนเซอร์เวเยอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด 295/29-30
ถนนสุรวงศ์ แขวงบางรัก เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

สินค้ามาตรฐานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตรวจสอบ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์
มันสำปะหลัง

8. บริษัทอาเซียนตรวจสอบ จำกัด 501/423-425 ถนนนางลิ้นจี่
แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

สินค้ามาตรฐานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตรวจสอบ ได้แก่ ข้าวโพก
ข้าวฟ่าง

9. บริษัทแอโกรคอนโทรล จำกัด 808/9 ถนนสุขุมวิท ซอยทองหล่อ
แขวงคลองตัน เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

สินค้ามาตรฐานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตรวจสอบ ได้แก่ ข้าวโพก
ข้าวฟ่าง และผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง

จำนวนผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานมาตรฐานสินค้า

ปัจจุบันมีผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าทั้งประเภท ก. และประเภท ข. ทั้งสิ้น
รวม 504 คน ซึ่งแยกได้ดังนี้¹

ผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าประเภท ก จำนวน 24 คน

ผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าประเภท ข จำนวน 480 คน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹จากการสำรวจเพียงสิ้นสุด เดือนมิถุนายน 2525

ในจำนวนดังกล่าวสามารถแยกผู้ตรวจมาตรฐานสินค้าสังกัดบริษัทต่าง ๆ ได้
ดังนี้

บริษัทผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า	ผู้ตรวจสอบ ประเภท ก (คน)	ผู้ตรวจสอบ ประเภท ข (คน)
1. บริษัทเอส.จี. เอส. ฟาร์อีสต์ จำกัด	4	205
2. บริษัทตรวจสอบสินค้าโพ้นทะเล จำกัด	5	97
3. บริษัทรับตรวจสินค้าสากล จำกัด	3	51
4. บริษัทไทยแลนค็อกอินเทอร์เนชันแนลอินสเปกชัน จำกัด	2	34
5. บริษัทยูไนเท็ดเอเชียพหลาย จำกัด	3	32
6. บริษัทแอกโรคอนโทรล จำกัด	2	27
7. บริษัทเอเชียบตรวจสอบ จำกัด	3	15
8. บริษัทออคเนย์ตรวจสอบ จำกัด	1	13
9. บริษัทมารีย์เซอร์เวเยอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด	1	6
รวม	24	480

ในจำนวนทั้ง 9 บริษัทดังกล่าว บริษัท เอส.จี. เอส. ฟาร์อีสต์ จำกัด เป็น
บริษัทสาขาของบริษัท Société Générale de Surveillance S.A. จำกัด
ซึ่งเป็นบริษัทของชาวสวิสเซอร์แลนด์ มีสำนักงานใหญ่ที่กรุงเยนีวา ประเทศสวิสเซอร์-
แลนด์ และบริษัทรับตรวจสินค้าโพ้นทะเล จำกัด เป็นบริษัทสาขาของบริษัท Overseas
Merchandise Inspection จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทของชาวญี่ปุ่น มีสำนักงานใหญ่ที่

ประเทศญี่ปุ่น ทั้งสองบริษัทดังกล่าวส่งพนักงานของตนมาเป็นผู้บริหารระดับสูงในประเทศไทย เพื่อควบคุมดูแลกิจการให้เป็นไปตามเป้าหมาย บริษัทอื่น ๆ เป็นบริษัทที่ดำเนินกิจการโดยชาวไทยหรือร่วมหุ้นกับต่างชาติ

การวางแผนของผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า

ในระยะเริ่มแรกของกิจการ ผู้ประสงค์ที่จะประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าจะต้องศึกษาถึงระเบียบหลักเกณฑ์และข้อบังคับต่าง ๆ ที่อยู่ในพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าฯ ออก พ.ศ. 2503 และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าจำเป็นต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามกฎกระทรวงว่าด้วยผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าซึ่งที่กล่าวมาแล้ว ดังนั้นผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าจึงต้องวางแผนจัดเตรียมบุคลากรและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดก่อนทำการยื่นขออนุญาตจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า

กลุ่มผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้ามีการวางแผนในค่านต่าง ๆ ซึ่งแบ่งแยกหัวข้อพิจารณาได้ดังนี้

ก. การวางแผนค่านการตลาด

1. การวางแผนระยะสั้น ธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเป็นธุรกิจการให้บริการตรวจสอบคุณภาพสินค้า กลยุทธ์ที่แต่ละฝ่ายใช้ในการหาลูกค้า จึงเน้นถึงความเที่ยงตรง ยุติธรรม และรวดเร็ว แก่ฝ่ายผู้ซื้อและผู้ขายสินค้า การวางแผนทางค่านการตลาดได้แก่การจัดเตรียมประเภทของบริการชนิดต่าง ๆ เสนอให้กับลูกค้าของตน เช่นการรับตรวจสอบคุณภาพ ปริมาณ น้ำหนัก การวิเคราะห์คุณสมบัติทางกายภาพ และทางเคมีของสินค้า สภาพการบรรจุหีบห่อ การอธิบายแหล่งสินค้าเกษตรบางชนิด อย่างเป็นอย่างหนึ่งหรือทั้งหมดให้กับลูกค้าแต่ละประเภทของตน สำหรับสินค้ามาตรฐานนั้น พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าฯ ออก พ.ศ. 2503 กำหนดให้มีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าก่อนที่จะทำการส่งออก ดังนั้นผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าจึงมีกฎจกัณฑ์เคยกับผู้ทำการค้าส่งออกซึ่งสินค้ามาตรฐานอยู่แล้ว การที่ผู้ทำการค้าส่งออกซึ่งสินค้ามาตรฐานรายใดจะให้ผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้ายรายใดเป็นผู้ตรวจ

สอบขึ้นกับความคุ้นเคย นโยบายการตรวจสอบของผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้ารายนั้น นอกจากนั้นยังขึ้นกับพลังต่อรองในการเลือกใช้ผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อสินค้าในต่างประเทศและความเชื่อถือในผลการตรวจสอบคุณภาพสินค้าของผู้ตรวจสอบของผู้ซื้อสินค้าอีกด้วย โดยปกติผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าจะเดินทางไปติดต่อกับผู้ซื้อสินค้าในต่างประเทศเพื่อชักจูงให้ใช้บริการการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าของบริษัทตน ผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าที่เป็นสาขาของบริษัทต่างชาติที่มีขอบข่ายการดำเนินงานกว้างขวาง มีสาขาอยู่ทั่วโลก เช่นบริษัท เอส.จี. เอส. ฟาร์อีสต์ จำกัด หรือบริษัทที่ตรวจสอบสินค้าโพ้นทะเล จำกัด มักจะไต่เปรียบบริษัทอื่น ๆ เพราะบริษัทเหล่านี้มีสาขาอยู่ทั่วโลกที่ช่วยกันหาลูกค้าให้กับบริษัทของตน ตัวอย่างเช่นบริษัท เอส.จี. เอส. ฟาร์อีสต์ จำกัด มักจะเป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังอันเป็นสินค้ามาตรฐานที่สำคัญของไทย ที่ส่งไปจำหน่ายยังประชาคมเศรษฐกิจยุโรป ไร่รายใหญ่ (ถึงรายละเอียดในตารางที่ 5, 6 และ 7) ทั้งนี้เนื่องจากบริษัท เอส.จี. เอส. ฟาร์อีสต์ จำกัด เป็นบริษัทสาขาของบริษัทต่างชาติที่เป็นของชาวยุโรป บริษัทแม่จึงมีส่วนในการติดต่อกับผู้ซื้อสินค้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังจากไทย ซึ่งเป็นชาวยุโรปด้วยกัน ในด้านสินค้ามาตรฐานกลยุทธ์ทางการตลาดที่แต่ละบริษัทใช้เน้นถึงความรวดเร็ว ยุติธรรม ถูกต้องในการตรวจสอบ ในด้านอัตราค่าบริการการตรวจสอบถูกจำกัดโดยกฎกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าฯ ออก พ.ศ. 2503 ซึ่งกำหนดอัตราสูงสุดของค่าบริการการตรวจสอบไว้ เพื่อมิให้เป็นภาระแก่ผู้ทำการค้าฯ ออกซึ่งสินค้ามาตรฐานเกินไป จนอาจทำให้ต้นทุนของสินค้าส่งออกสูงเกินไปจนไม่อาจแข่งขันกับสินค้าของประเทศอื่นได้

2. การวางแผนระยะยาว การวางแผนระยะยาวขึ้นกับภาวะการส่งออกของประเทศไทย จึงมีการพิจารณาและคาดคะเนถึงผลผลิตและปริมาณการส่งออก

1 กลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจยุโรป เป็นกลุ่มประเทศที่มีการรวมตัวทางเศรษฐกิจเพื่อใช้นโยบายทางเศรษฐกิจสำคัญร่วมกัน ประกอบด้วยประเทศไอร์แลนด์, ฝรั่งเศส, สหราชอาณาจักร, เบลเยียม, เนเธอร์แลนด์, ลักเซมเบิร์ก, อิตาลี, เยอรมัน, สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

ตารางที่ 5

แสดงผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ปี พ.ศ. 2523

ปริมาณ: เมตริกตัน

ชื่อบริษัท	ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	%	ปอฝอก	%	ปุ๋ยขุน	%
1. บริษัท เอส.จี. เอส ฟาร์อีสท์ จำกัด	3,192,692.8	67.88	16,940.486	72.42	3,706.72	26.22
2. บริษัท ทรัมพรอสิต้า โทณะเล จำกัด	567,872.13	12.07	-	-	-	-
3. บริษัท ตรวจสอบสินค้าสากล จำกัด	169,373.12	3.60	484,214	2.07	1,359.98	9.62
4. บริษัท ยูไนเท็ด เอเซีย ฟลายน จำกัด	264,411.05	5.62	128.656	0.55	-	-
5. บริษัท แอโกรคอนโทรล จำกัด	510,473.59	10.85	-	-	-	-
6. บริษัท อากเนย์ตรวจสอบ จำกัด	-	-	4,007.049	17.13	523.069	3.70
7. บริษัท ไทยแลนค้อนเคอร์ เนชั่นแนล อินสเปกชัน จำกัด	-	-	240.938	1.03	1,853.36	13.11
8. ห้างหุ้นส่วนจำกัด อัสโตรอินดัสทรีส์	-	-	1,590.656	6.80	6,616.12	46.80
รวม	4,704,823	100	23,392	100	14,137.0	100

ที่มา : สำนักงานมาตรฐานสินค้า

หมายเหตุ 1. ตารางนี้แสดงผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเพียงสินค้ามาตรฐาน 3 ชนิดเท่านั้นคือ ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง, ปอฝอก และปุ๋ยขุน

ตารางที่ 6

แสดงผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ปี พ.ศ. 2524

ชื่อบริษัท	ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	%	ปอฝอก	%	ปุ๋ยนุ่น	%
1. บริษัท เอส. จี. เอส. ฟาร์อีสต์จำกัด	3,143,476.70	52.51	7,257.480	59.10	2571.3	21.74
2. บริษัทรับตรวจสินค้าโพทะเลจำกัด	806,372.65	13.47	-	-	-	-
3. บริษัทรับตรวจสินค้าสากลจำกัด	495,676.73	8.28	1,686.044	13.73	25	0.21
4. บริษัทยูไนเท็ดเอเซียซีฟพลายจำกัด	348,410.45	5.82	2925,096	23.82	-	-
5. บริษัทแอโกรคอนโทรลจำกัด	1,192,497.60	19.92	-	-	-	-
6. บริษัทอากเนย์ทราจสอบจำกัด	-	-	411.380	3.35	1332.3	11.26
7. บริษัทไทยแลนด์อินเทอร์เนชันแนลอินสเปกชันจำกัด	-	-	-	-	7,901.4	66.79
8. ห้างหุ้นส่วนจำกัดอัสโตรอินทิสทรีส์	-	-	-	-	-	-
รวม	5,986,434.0	100	12,280	100	11,830	100

ที่มา : สำนักงานมาตรฐานสินค้า

หมายเหตุ 1. ตารางนี้แสดงผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเพียงสินค้ามาตรฐาน 3 ชนิดคือ ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ปอฝอก และปุ๋ยนุ่น

ตารางที่ 7

แสดงผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ปี พ.ศ. 2525

ปริมาณ : เมตริกกัน

ชื่อบริษัท	ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	%	ปอฝอก	%	ปูย่น	%
1. บริษัท เอส.จี. เอส. ฟาร์อีสต์จำกัด	4,347,713.90	58.14	825	20.44	1,231.58	12.87
2. บริษัทรับตรวจสินค้าโพ้นทะเลจำกัด	510,973.60	6.83	-	-	-	-
3. บริษัทรับตรวจสินค้าสากลจำกัด	653,221.00	8.73	3,050	75.56	19.5	0.20
4. บริษัทยูไนเทค เอเชียซัพพลายจำกัด	792,168.00	10.59	161.50	4.00	-	-
5. บริษัทแอโกรคอนโทรลจำกัด	1,174,543.20	15.71	-	-	-	-
6. บริษัทอากเนย์ตรวจสอบจำกัด	-	-	-	-	887.78	9.28
7. บริษัทไทยแลนด์อินเทอร์เนชันแนลอินสเปกชันจำกัด	-	-	-	-	7,431.20	77.65
8. บริษัทเอเชียนตรวจสอบจำกัด	-	-	-	-	-	-
9. บริษัทมารีนเซอร์เวอร์ส(ประเทศไทย)จำกัด	-	-	-	-	-	-
รวม	7,478,619.70	100	4,036.50	100	9,570.06	100

ที่มา : สำนักงานมาตรฐานสินค้า

- หมายเหตุ 1. ตารางนี้แสดงผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเพียงสินค้ามาตรฐาน 3 ชนิดเท่านั้น คือผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง, ปอฝอกและปูย่น
2. หน่วยงานส่วน จำกัด อัสโตรอินดัสทรีไม่ได้จดทะเบียนประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าในปี พ.ศ. 2525

ของสินค้ามาตรฐานแต่ละชนิดในแต่ละปี เพื่อใช้เป็นหลักในการพิจารณาหาลูกค้าที่ส่งสินค้ามาตรฐานไปจำหน่ายต่างประเทศแต่ละประเภทในแต่ละปี สำหรับผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้ารายใหญ่ มีการส่งผู้บริหารระดับสูงของตนร่วมเดินทางไปกับคณะผู้แทนทางการค้าของไทยที่เดินทางไปแสวงหาตลาดต่างประเทศ เพื่อเป็นการแนะนำตัวให้ผู้ซื้อสินค้ารู้จักบริษัทของตนเอง อันเป็นผลสำหรับการเลือกให้ผู้ประกอบการมาตรฐานสินค้าในอนาคต

ข. การวางแผนค่านบุคลากร

บุคลากรที่จะปฏิบัติงาน ในด้านการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า โดยเฉพาะสินค้ามาตรฐานทอง เป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานสินค้าให้เป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ซึ่งต้องผ่านการทดสอบความรู้มาแล้ว และมีบัตรประจำตัวอนุญาตให้ทำการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า โดยเฉพาะสินค้ามาตรฐานชนิดที่ผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าผ่านการทดสอบความรู้ และสำนักงานมาตรฐานสินค้าอนุญาตแล้วเท่านั้น ดังนั้นการวางแผนค่านบุคลากรของผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าจึงมีการเสาะแสวงหาผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าที่ผ่านการทดสอบความรู้จากสำนักงานมาตรฐานสินค้าแล้วและยังไม่มี การเข้าสังกัดบริษัทใดหรือการส่งพนักงานในบริษัทของตนเข้าทำการทดสอบความรู้เป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าตามเวลาที่สำนักงานมาตรฐานสินค้าประกาศรับสมัคร ซึ่งตามปกติสำนักงานมาตรฐานสินค้าจะประกาศรับสมัครผู้เข้าทดสอบ เป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าปีละหนึ่งครั้ง หรือเมื่อเห็นว่ามีจำนวนผู้สมัครในแต่ละครั้งมากพอ นอกจากนั้น ยังมีการรับสมัครผู้ที่เป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าที่สังกัดบริษัทอื่นมาแล้วและย้ายมาทำงานกับบริษัทของตน ผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าที่เริ่มเข้าปฏิบัติงานกับบริษัทต่าง ๆ มักจะเป็นพนักงานชั่วคราว เมื่อมีอายุการทำงานระยะหนึ่งความที่ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเห็นสมควรก็จะบรรจุให้เป็นพนักงานประจำ ส่วนพนักงานประจำสำนักงานซึ่งมิได้มีหน้าที่ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า เช่นพนักงานบัญชี ทัณฑ์ทึทหรือพนักงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพสินค้าอื่น ๆ ที่มีใช้สินค้ามาตรฐาน จะรับสมัครเข้าทำงานเมื่อมีความต้องการสำหรับผู้บริหารระดับสูงในบางบริษัทที่เป็นสาขาของบริษัทต่างชาติจะมีการส่งพนักงานในสำนักงานใหญ่หรือสาขาประเทศอื่น ๆ มาปฏิบัติงานดูแล ควบคุมกิจการให้เป็นไปความวัตถุประสงค์

การจัดองค์การของบริษัทผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า

บริษัทต่าง ๆ ที่ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าจะมีการจัดองค์การบริหารที่คล้ายคลึงกัน นอกเหนือจากการรับตรวจสอบมาตรฐานสินค้าของสินค้ามาตรฐานแล้ว บริษัทที่ผู้ประกอบการค้านี้ยังผู้ประกอบการรับตรวจสอบคุณภาพสินค้าอื่น ๆ อีกด้วย รูปแบบของการจัดองค์การของผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าจัดทำตามประเภทของการให้บริการ (ดูแผนผังที่ 3 แสดงแผนผังโครงสร้างองค์การของบริษัทผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า) ส่วนใหญ่แล้วแบ่งแยกหน่วยงานได้ดังนี้

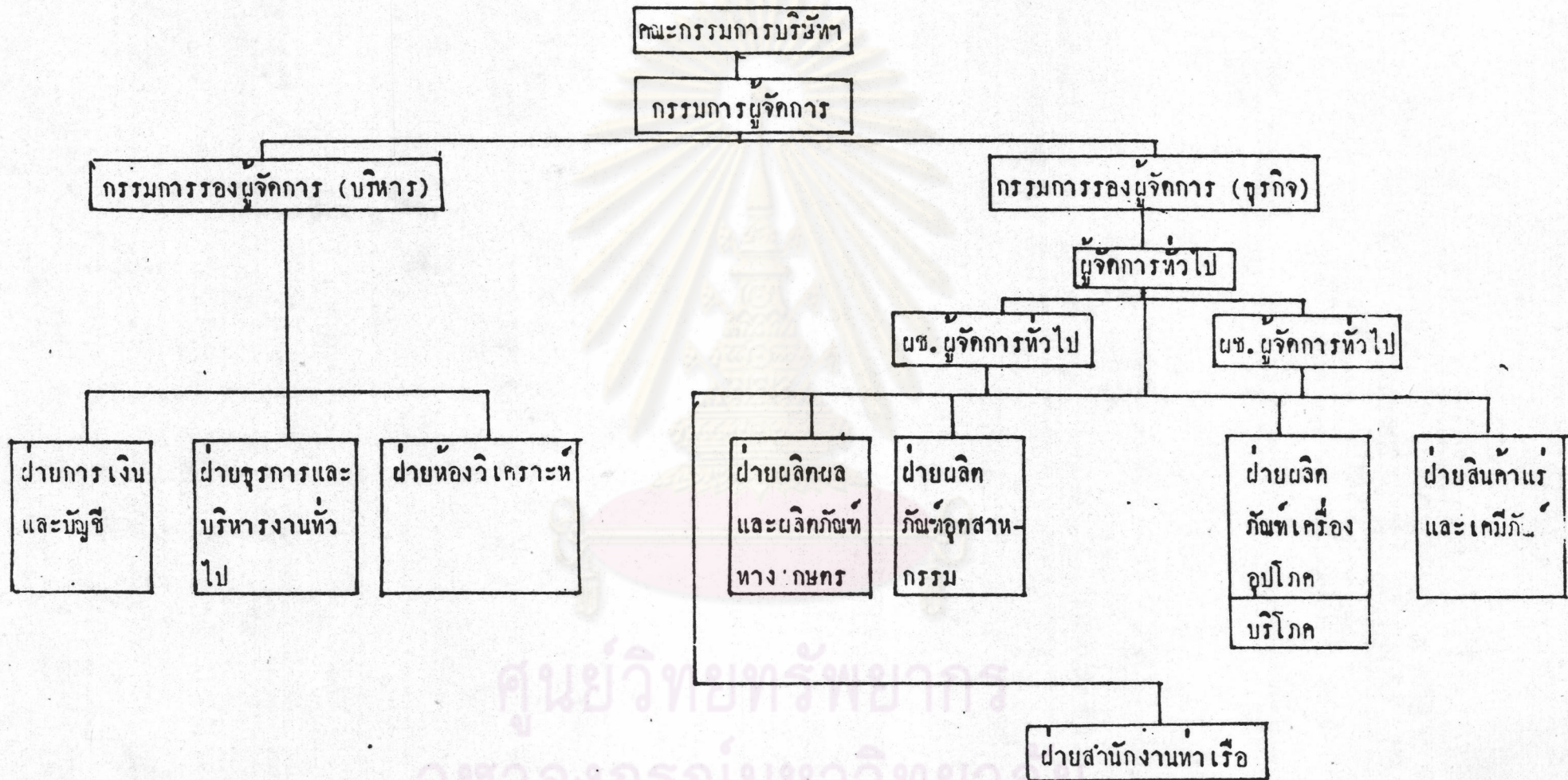
1. ฝ่ายการบัญชีและการเงิน มีหน้าที่จัดทำระบบบัญชี งบรายงานทางการเงิน ทิศทางการจัดเก็บรายได้ค่าธรรมเนียมค่าบริการต่าง ๆ ควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินของกิจการ หาแหล่งเงินทุน และพิจารณางบประมาณค่าใช้จ่ายกิจการหรือโครงการที่ฝ่ายต่าง ๆ เสนอมา

2. ฝ่ายธุรการกลางและบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่ดำเนินการด้านเอกสาร ทิศทางการติดต่อกับหน่วยราชการต่าง ๆ ทำหน้าที่บริหารงานและประสานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของบริษัทในการติดต่อกับหน่วยราชการ เอกชนและลูกค้าที่เกี่ยวข้อง ทำหน้าที่ในด้านการบริหารงานบุคคลกลาง และจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ

3. ฝ่ายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร (Agricultural Products and By Products) มีหน้าที่ในด้านการตรวจสอบคุณภาพ ปริมาณ น้ำหนัก สภาพทั่วไปและการบรรจุหีบห่อของผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรทุกชนิด ซึ่งรวมถึงสินค้ามาตรฐานและสินค้าอื่น ๆ เช่น ข้าว ข้าวโพด น้ำตาล ข้าวฟ่าง เมล็ดถั่ว ฟ้าย ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ฯลฯ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ในด้านการขยายตลาดสินค้าเกษตรกรรมบางชนิด เช่น ข้าว, ข้าวโพด เป็นต้น และให้ความช่วยเหลือในการเรียกร้องค่าเสียหาย ทดลองช่วยแก้ปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. ฝ่ายสินค้าอุตสาหกรรม (Industrial Products) มีหน้าที่ในการเตรียมการสำรวจคุณภาพ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับด้านโลหะ การทดสอบและตรวจสอบวัสดุ เครื่องหมายและการบรรจุหีบห่อ การตรวจสอบทางด้านเทคนิคต่าง ๆ สำหรับการ

แผนผังที่ 2 แสดงแผนผังการจัดองค์การของบริษัทผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า

ที่มา : ใ้จากการสัมภาษณ์และเอกสารการจัดแบ่งองค์การของบริษัทผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐาน

ตรวจสอบโดยวิธีไม่ทำลายชิ้นส่วน ผู้เชี่ยวชาญ การปฏิบัติการตรวจสอบทั้งในสถานที่ก่อสร้างและโรงงาน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของงานเชื่อมเพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีข้อบกพร่องซ่อนเร้นอยู่ รวมทั้งให้บริการในการตรวจสอบคุณภาพของท่อโรงกำเนิดไฟฟ้า โรงงานผลิตเคมีภัณฑ์จากน้ำมันและอื่น ๆ

5. ฝ่ายผลิตภัณฑ์เครื่องอุปโภคบริโภค (Consumer Products)

มีหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพและปริมาณของผลิตภัณฑ์อุปโภคบริโภคทุกชนิด ทั้งในระหว่างการผลิตและหรือก่อนการลงเรือรวมทั้งการตรวจสอบการบรรจุหีบห่อและการประทับเครื่องหมาย การประเมินตัวอย่างการรวบรวมและการจัดส่งตัวอย่าง ตลอดจนการทดสอบห้องวิเคราะห์สินค้าที่ตรวจสอบได้แก่ น้ำ เสื้อผ้าสำเร็จรูป เครื่องไฟฟ้า อาหารกระป๋อง อาหารทะเลแช่เย็น ฯลฯ

6. ฝ่ายสินแร่และเคมีภัณฑ์ (Minerals and Chemicals) มีหน้าที่

ให้บริการด้านการตรวจสอบสินแร่ทุกชนิด รวมทั้งปุ๋ย ผลิตภัณฑ์เคมี โลหะผสม โลหะผสมเหล็ก โลหะที่ไม่ผสมเหล็ก เหล็ก เหล็กกล้าและเศษเหล็ก ทั้งแต่ควบคุมการขนส่ง จัดตัวอย่างและทำการวิเคราะห์ รวมทั้งให้คำแนะนำที่มีคุณภาพประโยชน์ในด้านการค้าการพาณิชย์ และในด้านการวิชาการ

7. ฝ่ายสำนักงานท่าเรือ (Port Office) มีหน้าที่ให้บริการควบคุม

ขนถ่ายสินค้า การชั่งน้ำหนัก การวัดปริมาณและนับจำนวนสินค้า ควบคุมการรับและจ่ายสินค้าในคลังสินค้าและการจัดการเรื่องขนส่ง ตลอดจนให้บริการสำรวจความเสียหายของสินค้า โดยปฏิบัติงานในบริเวณท่าเรือแห่งประเทศไทย

การปฏิบัติขั้นดำเนินการของผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า

ในด้านการตรวจสอบสินค้ามาตรฐาน มีพิธีการในด้านการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าดังนี้

ก. ท่านผู้ทำการค้าขาออกซึ่งสินค้ามาตรฐาน เมื่อผู้ทำการค้าขาออกตกลงซื้อขายสินค้ากับผู้ซื้อแล้ว ในส่วนที่เกี่ยวกับคุณภาพสินค้าจะมีการตกลงระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย

ว่าจะให้ผู้ประกอบการธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้ารายใดเป็นผู้ตรวจสอบ สำหรับสินค้าที่ให้ผู้ประกอบการธุรกิจตรวจสอบฯ สามารถเป็นผู้ตรวจสอบได้ ดังที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 เมื่อถึงเวลาดำหนดส่งสินค้าออก ผู้ทำการค้าขาออกต้องจัดให้มีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าดังนี้

1. การยื่นคำร้องขอให้ออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าตามแบบที่สำนักงานมาตรฐานสินค้ากำหนด พร้อมด้วยหลักฐานการซื้อขายสินค้าต่อสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย โดยระบุชื่อผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าที่เลือกใช้เพื่อขออนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติแล้วผู้ทำการค้าขาออกจะนำคำร้องขอไปให้ผู้ประกอบการธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้านั้น เพื่อให้ผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าจัดส่งผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าไปทำการตรวจสอบต่อไป
2. การยื่นคำร้องขอความเห็นชอบการซื้อขายสินค้ามาตรฐานตามตัวอย่าง ในกรณีที่ผู้ทำการค้าขาออกจะส่งสินค้าที่มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน ซึ่งผู้ซื้อในต่างประเทศบางรายต้องการซื้อสินค้าที่มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานและตกลงกันซื้อไว้แล้ว สำหรับสินค้าที่อนุญาตให้มีการซื้อขายตามตัวอย่างได้ซึ่งได้แก่ เครื่องเงินไทย ผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ผ้าไหม ข้าวโหด ข้าวฟ่าง เมล็ดละมุน ฝักพอก เกลือ ปูนูน และ ไม้สักแปรรูป โดยในสัญญาซื้อขายจะต้องระบุถึงรายละเอียดเกี่ยวกับคุณภาพของสินค้าที่จะซื้อขายตามตัวอย่าง นอกจากผู้ทำการค้าขาออกจะต้องยื่นคำร้องขอให้ออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าต่อสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยแล้ว ผู้ทำการค้าขาออกจะต้องยื่นคำร้องขอความเห็นชอบการซื้อขายสินค้ามาตรฐานตามตัวอย่างต่อสำนักงานมาตรฐานสินค้า พร้อมทั้งสัญญาซื้อขายที่ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับคุณภาพสินค้า นอกจากนี้ผู้ทำการค้าขาออกจะต้องนำตัวอย่างสินค้าที่ผู้ซื้อในต่างประเทศให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับคุณภาพสินค้ามาให้สำนักงานมาตรฐานสินค้าพิจารณาให้ความเห็นชอบอีกด้วย ในทางปฏิบัติผู้ซื้อจะส่งตัวอย่างสินค้าจากต่างประเทศหรือกรณีมีตัวแทนผู้ซื้อในประเทศไทยก็จะให้ตัวแทนผู้ซื้อเป็นผู้มีอำนาจให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับคุณภาพสินค้า

ข. ด้านผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า เมื่อผู้ประกอบการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าได้รับคำร้องขอให้ออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าจากผู้ทำการค้าขาออก

แล้ว เมื่อถึงกำหนดเวลาส่งออก ผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบ จะจัดผู้ตรวจสอบไปทำการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า การจัดทำจำนวนผู้ตรวจสอบขึ้นกับสภาพของคลังเก็บสินค้า, ปริมาณสินค้าที่ส่งออก, ลักษณะการขนถ่ายสินค้า ในกรณีที่มีการขนถ่ายสินค้าจากคลังเก็บสินค้าไปยังท่าเรือซึ่งอยู่ห่างไกลจากสถานที่จัดให้มีการตรวจสอบ ก็จะใช้จำนวนผู้ตรวจสอบเพิ่มตามความจำเป็น

การตรวจสอบมาตรฐานสินค้าอาจแบ่งได้ 2 จำพวกคือ

1. การตรวจสอบมาตรฐานสินค้าสำหรับสินค้าที่มีการตรวจสอบคุณภาพทางกายภาพ (โดยใช้ประสาทสัมผัส) เพียงอย่างเดียว ใช้ผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าที่ไม่จำเป็นต้องเป็นนักวิทยาศาสตร์หรือเป็นผู้ตรวจสอบสินค้าประเภท ช. เป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพทางกายภาพ ตรวจสอบปริมาณ น้ำหนัก ขนาด การบรรจุหีบห่อ เมื่อตรวจสอบเสร็จแล้ว ถ้าสินค้านั้นมีคุณภาพถูกต้องตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ก็ทำรายงานผลการตรวจสอบให้ผู้มีหน้าที่ออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าคือสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ในกรณีที่ให้ผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเอกชนเป็นผู้ตรวจสอบ ทำการออกใบรับรองให้ผู้ทำการค้าขาออกเพื่อแสดงต่อเจ้าพนักงานศุลกากรต่อไป สินค้าที่ตรวจสอบในลักษณะนี้ ได้แก่ ปอพอก ผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ผ้าไหม เป็นต้น การตรวจสอบในลักษณะนี้จึงมีขั้นตอนการตรวจสอบเพียงขั้นตอนเดียว คือ ขั้นตอนการตรวจปล่อยสินค้า

2. การตรวจสอบมาตรฐานสินค้าที่นอกจากจะตรวจสอบคุณภาพทางกายภาพแล้วยังต้องมีการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างสินค้าโดยใช้หลักวิชา และเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ เป็นการวิเคราะห์คุณสมบัติทางเคมีของตัวอย่างสินค้า การตรวจสอบในลักษณะนี้แบ่งขั้นตอนการตรวจสอบออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

2.1 การตรวจสอบขั้นซึ่กตัวอย่างสินค้าเพื่อทำการตรวจสอบก่อนตรวจปล่อย ขั้นตอนนี้จะใช้ผู้ตรวจมาตรฐานสินค้าประเภท ช. เป็นผู้ซึ่กตัวอย่างสินค้าเพื่อนำมาให้ผู้ตรวจสอบฯ ประเภท ก. วิเคราะห์คุณสมบัติทางเคมีของสินค้าในห้องวิเคราะห์ต่อไป การซึ่กตัวอย่างสินค้าเพื่อให้ผลการวิเคราะห์ถูกต้องตามมาตรฐานจะต้องมีการซึ่กตัวอย่างแบบสุ่ม (Random Sampling Methods) โดยทำการซึ่กตัวอย่างสินค้าหรือเป็นการสุ่มตัวอย่างโดยไม่เจาะจงตัวอย่างใดตัวอย่างหนึ่ง ในปริมาณที่มากพอ

นำส่งตัวอย่างให้ผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าประเภท ก. วิเคราะห์ต่อไป

2.2 การตรวจสอบขั้นตรวจปล่อย เมื่อผลวิเคราะห์ตัวอย่างสินค้าชั้น
ซึกตัวอย่างปรากฏผลถูกต้องตามมาตรฐานที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด หรือในกรณีที่มีการ
ซื้อขายสินค้าตามตัวอย่างปรากฏผลวิเคราะห์ว่ามีคุณภาพถูกต้องตามตัวอย่าง จะทำการ
ตรวจสอบขั้นตรวจปล่อยต่อไป ซึ่งเป็นการตรวจสอบคุณภาพทางกายภาพ เช่น กลิ่น สี
น้ำหนัก ปริมาณ ขนาด สภาพการบรรจุหีบห่อ สิ่งเจือปน แผลงที่ยังมีชีวิตอยู่ ถ้าสินค้า
นั้นมีคุณภาพถูกต้องตามที่กำหนดไว้ ก็ทำรายงานผลการตรวจสอบเพื่อส่งให้ผู้มีหน้าที่ออก
ใบรับรองมาตรฐานสินค้าให้และผู้ทำการค้าขาออกต่อไป ในกรณีที่เป็นการนำเข้าทางเกษตร
การตรวจสอบขั้นตรวจปล่อยมีการซึกตัวอย่างสินค้าขณะลำเลียงลง เรือทุกระยะเวลาหรือ
ปริมาณที่กำหนดไว้ แล้วจึงทำตัวอย่างส่งมอบให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ทำการค้าขา
ออก, ผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า, สำนักงานมาตรฐานสินค้าหรือสำนัก
งานสาขา เป็นต้น เพื่อทำการวิเคราะห์ผลเปรียบเทียบ ผลการวิเคราะห์จะใช้เป็นพื้น
ฐานของการคิดราคาสินค้า หากผลการวิเคราะห์ต่ำกว่ามาตรฐานก็จะคิดราคาลงตาม
ส่วนในสัญญาซื้อขาย สินค้าที่มีการตรวจสอบสองชั้นคอนไคแก่ เครื่องเงินไทย, ผลิตภัณฑ์
มันสำปะหลัง, ข้าวโศก, ปุยพูน ฯลฯ เป็นต้น

ในปัจจุบันสินค้ามาตรฐานที่มีการประกาศใช้หลักเกณฑ์และวิธีการจัดให้มีการ
ตรวจสอบและการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าแล้วมีอยู่ทั้งหมด 4 ชนิดคือ ผลิตภัณฑ์มันสำปะ
หลัง, ปุยพูน, ยาไหมและผลิตภัณฑ์ยาไหม และเครื่องเงินไทย การที่มีหลักเกณฑ์ดังกล่าว
เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการค้าเนืองจากผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าและผู้ทำการค้าขา
ออก โดยการตรวจสอบว่าผู้ทำการค้าขาออกและผู้ตรวจสอบปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนด
ไว้หรือไม่ สำหรับสินค้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง, ปุยพูน, ข้าวโศก และปอพอก ปัจจุบัน
สำนักงานมาตรฐานสินค้าจะส่งเจ้าหน้าที่ไปควบคุมและตรวจการค้าเนืองงานการตรวจสอบ
มาตรฐานสินค้าของผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าทุกครั้งที่มีการตรวจสอบตั้งแต่เริ่มทำการ
ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าจนเสร็จสิ้น ส่วนข้าวโศก สำนักงานมาตรฐานสินค้าจะส่งเจ้า
หน้าที่ไปควบคุมการค้าเนืองงานฯ เฉพาะที่มีสัญญาซื้อขายระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาลเท่านั้น

สำหรับสินค้าที่สำนักงานมาตรฐานสินค้าเป็นผู้ตรวจสอบได้แก่ เครื่องเงินไทย
ยาไหม และผลิตภัณฑ์ยาไหม ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในกรณีที่ระบุให้สำนักงานมาตรฐานสินค้า

เป็นผู้ตรวจสอบปล่อยออก และปล่อยในกรณีที่ผู้ซื้อมิได้ระบุให้ผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบ
 มาตรฐานสินค้ารายใดเป็นผู้ตรวจสอบ ผู้ทำการค้าขาออกก็จะยื่นคำร้องขอให้มีการออก
 ใบรับรองมาตรฐานสินค้าต่อสำนักงานมาตรฐานสินค้าแทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
 เพื่อจักเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบฯ เมื่อสำนักงานมาตรฐานสินค้าตรวจสอบเสร็จแล้วจะเป็น
 ผู้ออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าต่อไป ยกเว้นสินค้าชาวต่าง ซึ่งเป็นสินค้าที่ให้ผู้ประกอบ
 ธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเป็นผู้ตรวจสอบ แต่สำนักงานมาตรฐานสินค้าเป็นผู้ออก
 ใบรับรองมาตรฐานสินค้า

การควบคุมของบริษัทผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า

ก. การควบคุมการดำเนินงาน ธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเป็นธุรกิจ
 อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสำนักงานมาตรฐานสินค้า ผู้ประกอบธุรกิจ ต้องปฏิบัติ
 ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าขาออก และกฎ
 กระทรวงที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ผู้ประกอบธุรกิจ
 ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่วางไว้ เช่น การส่งมอบตัวอย่างสินค้าที่ตรวจสอบ การรายงาน
 ผลการตรวจสอบแต่ละครั้งให้สำนักงานทราบภายในกำหนดระยะเวลา การรายงานผล
 การตรวจสอบสินค้าแต่ละชนิดประจำเดือนให้สำนักงานมาตรฐานสินค้าทราบ สำหรับสินค้า
 ที่ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบมาตรฐานแล้ว ผู้ตรวจสอบต้องปฏิบัติตาม
 หลักเกณฑ์ที่วางไว้

ข. การควบคุมด้านบุคลากร โดยทั่วไปธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าแท้
 ละบริษัทมักจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานสำหรับการตรวจสอบคุณภาพสินค้าแต่ละชนิด และมี
 การชี้แจงให้ทราบว่า ผู้ตรวจสอบที่ไปปฏิบัติงานตรวจสอบนอกสถานที่ทำการของบริษัทจะ
 ต้องปฏิบัติงานอย่างไร สินค้าที่กระทรวงพาณิชย์กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบ
 ไว้แล้ว ทางบริษัทจะกำชับให้ผู้ตรวจสอบของคนที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์นั้น นอกจากนั้นทาง
 บริษัทบางบริษัทยังส่งผู้บริหารระดับหัวหน้างานออกตรวจการปฏิบัติงานของพนักงานของ
 ตนเองเป็นประจำ และให้คำปรึกษาแนะนำในการแก้ปัญหาการตรวจสอบให้กับผู้ตรวจ
 สอบของตนเอง

สำหรับระเบียบปฏิบัติงานภายในบริษัท ไทยหัวใจไปแล้วมีระเบียบเกี่ยวกับวัน เวลาทำงานและวันหยุด ค่าจ้าง ผลประโยชน์และสวัสดิการ วินัยของพนักงาน และ บทลงโทษระบุนายละเอียดให้เหมาะสมสำหรับพนักงานแต่ละระดับ โดยมีข้อแตกต่างที่ กิจการผ่อนคลายการควบคุมให้แก่พนักงานระดับสูง เช่น การบันทึกเวลาทำงาน พนักงาน ระดับผู้บังคับบัญชาได้รับการยกเว้นไม่ต้องลงเวลา ส่วนพนักงานปฏิบัติงานต้องลงเวลา ทุกครั้งที่เข้าทำงานในสำนักงาน เป็นต้น

การกำหนดระเบียบสำหรับพนักงานระดับบังคับบัญชาต่างกับพนักงานปฏิบัติงาน มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการจูงใจให้พนักงานระดับบังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบสูง เกิดความรู้สึกพึงพอใจในการควบคุมตนเองมากกว่าที่จะบังคับให้ปฏิบัติตาม

ศูนย์วิทยะทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย